

Cyngor Gweithredu Gwirfoddol Cymru

Cefnogi elusennau, gwirfoddolwyr a chymunedau

8. Rheoli arian

8.8 Cyflogres

Gall systemau cyflogau awtomatig a ddarperir gan contractwr allanol fod yn hynod ddefnyddiol ac effeithiol. Fodd bynnag, os yw mudiad yn defnyddio'i system gyflogi eu hun, bydd angen rheolaeth ddigonol ar bwy a delir beth a phryd a gwneud y taliadau.

Dim ond y pwyllgor rheoli gwirfoddol ddylai weithredu fel cyflogwr neu contractwr a chymeradwyo unigolion i ymuno a'r system gyflogau. Mae'n hanfodol i gael y manylion perthnasol (cyfeiriad, rhif yswiriant cenedlaethol, manylion banc ac ati) yn ystod y broses recriwtio fel y gall y gwaith ddechrau a'r cyflog ei dalu.

Efallai bydd y pwyllgor rheoli gwirfoddol yn dirprwyo awdurdod a chyfrifoldeb ar agweddu'r system gyflogau i aelod hyn o'r staff:

- newidiadau i fanylion talu,
- y symiau a delir o fen unrhyw gyfnod
- taliadau oriau tros ben
- taliadau benthyciadau
- cyfraniadau'r cyflogwr i'r Cyllid Gwladol
- sicrhau fod lefelau'r taliad yn gywir.

Dylai fod yn hollol glir y dylai'r gweithiwr gytuno ac awdurdodi newidiadau i'w manylion personol, er enghraifft, manylion cyfrif banc, didyniad arian i dalu benthyciad ac ati.

Mae'n bwysig ei fod yn glir pwy sydd ag awdurdod i wneud beth parthed y system gyflogau, y dylid cadw cofnod a'i ardystio pan wneir newidiadau neu ddefnyddio dulliau, a bod nifer y bobl sydd a'r hawl i awdurdodi newidiadau yn fach iawn.

Dulliau talu

Gall mudiadau drefnu gyda'u banc i wneud taliadau cyflog i weithwyr. Fel arfer bydd angen cyfrif banc ar y gweithiwr. Bydd y mudiad yn gyfrifol am gofnodi manylion cywir bob mis yn y llyfrau a pharatoi taflenni cyflog yn dangos cyfraniadau Yswiriant Cenedlaethol a threth ac ati.

Os yw'r gweithwyr yn derbyn eu cyflog drwy arian parod neu siec mewn pecyn cyflog, dylent wirio'r cynnwys ym mhresenoldeb sy'n rhoi'r pecyn iddynt, a llofnodi i ddangos eu bod wedi derbyn y swm a nodwyd. Mae'r dull yma yn sicrhau fod yna gytundeb fod y pecyn cyflog yn cynnwys beth a ddylai.

Os oes yna anghydfod ynglŷn â'r swm cywir, gall y posibilrwydd o arian coll gael ei ddiddymu.

Dylid diddymu pobl yn syth o'r system gyflogau os ydynt yn gadael y mudiad am unrhyw reswm.

Talu ymddiriedolwyr

Mae'n egwyddor o fewn cyfraith elusennol na thelir ymddiriedolwyr am eu dyletswyddau fel ymddiriedolwyr yr elusen. Ond mewn rhai amgylchiadau caniateir hyn i ddigwydd. Rhaid cofnodi taliadau o'r fath (a elwir yn 'honorariwm'). Nad yw'n addas i wneud taliadau o'r fath a smalio eu bod yn dreuliau.

Gellir talu ymddiriedolwyr elusen am roi gwasanaeth penodol i'r elusen; er enghraifft, rhoddir tal i ymddiriedolwr sy'n blymwr i drwsio pibellau'r elusen. Rhaid i'r pwyllgor rheoli gwirfoddol sicrhau y gellir cyfiawnhau'r gwariant yn nhermau defnydd gorau arian yr elusen h.y. rhoi rhesymau dilys pam y gwnaeth y person yna y gwaith yn lle rhywun heb gyswllt a'r elusen.

Rhoi nôl i'r system gyflogau

Os ydych yn gweithredu system gyflogau eich hun, sicrhewch eich bod yn gweithredu system rhoi nôl. Mae'r system yma yn galluogi gweithwyr i wneud cyfraniadau i'r elusen yn uniongyrchol o'u cyflog. Gwneir y cyfraniadau ar ôl tynnu ffwrdd cyfraniadau Yswiriant Cenedlaethol ond cyn didynnu treth. Oherwydd bod gweithwyr yn rhoi arian cyn y dreth, telir y dreth ar beth sy'n weddill, sy'n golygu fod y gweithwyr yn derbyn rhyddhad treth yn syth ar y radd uchaf.

Gwybodaeth bellach

Cyllid a Thollau EM
Ffôn: 0845 010 9000
www.hmrc.gov.uk

Comisiwn Elusennau Lloegr a Chymru
Ffôn: 0845 3000 218
www.charity-commission.gov.uk

Pay Connect – Gwasanaeth cyflogres
(Gweinyddwyd gan WCVA ar ran mudiadau gwirfoddol)
Ffôn: 0800 2888329
help@wcva.org.uk
www.wcva.org.uk

Giving Wales (Payroll giving)
Ffôn: 01970 631128
givingwales@wcva.org.uk
www.wcva.org.uk/givingwales

Ymwadiad

Mae'r wybodaeth a ddarperir yn y daflen hon ar gyfer cyfarwyddyd yn unig. Nid yw'n amnewid am gyngor proffesiynol ac ni allwn dderbyn unrhyw gyfrifoldeb am golled o ganlyniad i unrhyw berson weithredu neu wrthod gweithredu arno.

Am rhagor o wybodaeth cysylltwch â

<p>Cyngor Gweithredu Gwirfoddol Cymru <i>Tŷ Baltig, Sgwâr Mount Stuart, Bae Caerdydd, Caerdydd, CF10 5FH</i> Elusen Gofrestredig: 218093</p> <p>Ffôn: 0300 111 0124 help@wcva.cymru Ffacs: 029 2043 1701 www.wcva.cymru</p>	 <p>Ffôn: 0300 111 0124 www.wcva.cymru</p>
<p>Cynhyrchwyd gan CGGC, Cynghorau Gwirfoddol Sirol a Chanolfannau Gwirfoddoli Wedi ei ddiweddarau: 15/08/2017</p>	